

**УТВЪРДИЛ
ДИРЕКТОР:**

/ИНЖ. П. ИВАНОВА/

П Л А Н

за работа на училищен координационен съвет за справяне с училищния тормоз по изпълнение на „Механизма за противодействие на училищния тормоз” 2018/2019 г.

в Професионална гимназия по строителство и архитектура - гр. Пазарджик

Състав на съвета:

1. Председател:

Златка Натова - ПДАСД

2. Членове :

Стоян Плачков – председател на УКПППМНУ

Рангел Енев – член на УКПППМНУ

Велислав Иванов – ученик от 10 б клас

I. Предмет

Проучване и подпомагане психичното развитие и здраве на децата и юношите в системата на средното образование, чрез превантивни мерки и сътрудничество по прилагането на Механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище.

Единният механизъм за противодействие на тормоза е разработен от Министерството на образованието и науката с участието на МТСП, АСП, ДАЗД, МВР, ЦКБППМН и неправителствените организации – НМД, фондация „Стъпки за невидимите деца в Българи,” фондация „Асоциация Анимус”, Дружеството на психолозите в България и УНИЦЕФ.

II. Цел

Разработване и прилагане на цялостен училищен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда.

III. Задачи:

1. Разработване и прилагане на превантивни дейности за предотвратяване на тормоза в училище.
2. Разработване на защитна мрежа за интервенция при случаи на тормоз в училище.

IV. Общи положения

1. В ПГСА е създаден координационен съвет с ясни функции и делегирани отговорности, който отговаря за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с тормоза. Съветът се ръководи задължително от Помощник директор и включва педагогическия съветник, председателя на УКППМНУ , учители, ученици и родители.

2. Превенцията на тормоза включва комплекс от мерки, които най-общо имат за цел ограничаване и/или елиминиране на предпоставките и рисковите фактори, допринасящи за насилието.

3. Комплексът от превантивни мерки трябва да включва всички възможни аспекти и форми на тормоза, ясно да фокусира вниманието върху участието на всички групи и да се планира на три нива - класна стая/паралелка, училище, общност.

4. За да се изгради защитната мрежа е необходимо да се поставят ясни граници, изграждане на ценности, правила и процедури, които не допускат прояви на насилие и тормоз във взаимоотношенията в училище

5. По-голямата част от ситуациите на тормоз могат да бъдат овладени от учителите, а някои от самите деца. Всяка намеса изисква внимателна преценка на ситуацията и нейната тежест.

6. Важно е да не бъдат омаловажавани и първите прояви на влошаване на отношенията между децата и поведение, което е неприемливо. Необходимо е още при най-малките сигнали и съмнения за тормоз да се предприемат стъпки, за да се предотврати ескалация на насилието и да се изпрати ясно послание, че такова поведение няма да бъде толерирано. Вниманието трябва да бъде насочено както към проявите на физически тормоз, така и към неговите социални и психологически форми.

Превантивни мерки за ограничаване на училищния тормоз и насилието между учениците

Превенцията на тормоза включва комплекс от мерки, които най-общо имат за цел ограничаване и елиминиране на предпоставките и рисковите фактори, допринасящи за насилието.

1. Осъзнаване и оценка на проблема

Проблемът, свързан с възможните прояви на насилие в училище е обсъждан многократно на педагогически съвет, както и с родители и непедагогическия персонал в училище. Коментирани са различните форми на тормоз, както и местата, на които е най-вероятно да се проявят.

Комплексът от превантивни мерки включва участието на ученици, учители, педагогически съветник, ръководство, родители, непедагогически персонал и предвижда взаимодействие с различни институции – Детска педагогическа стая, Агенция „Закрила на детето”, Полиция, а също при необходимост с местната общественост.

Какво представлява тормозът

Тормозът е аспект на агресивния стил, пренебрежение към правата на другите, обезценяване на причиненото страдание, което повишава риска от асоциално поведение (бягство от вкъщи, кражби, участие в банди, проблеми с полицията, употреба на алкохол и дрога). По правило едно лице е тормозено, когато е изложено на продължителни и повтарящи се отрицателни действие от едно или група лица.

Тормозът се характеризира със следните три обстоятелства:

- действието е отрицателно и съзнателно, лицето нарочно упражнява физически или психически тормоз над друго лице, посредством физически контакт, думи, игнориране или по друг начин;
- действието е повтарящо се и продължава във времето – трябва да се има предвид, че децата, които имат склонност да тормозят другите, са много умели в прикриването на поведението си, а тези, които са обект на тормоз, често се притесняват да споделят и признаят случващото се пред възрастен или по-лошо – нямат доверие, че ако споделят, тормозът ще бъде прекратен.
- Действие, при което има неравнопоставеност на силите – детето, което е тормозено, е физически по-слабо, или мисли, че е по-слабо.

2. Дейности в ПГСА, касаещи превенция на училищния тормоз

Дейности на ниво клас

- прилагат се всички форми на групова работа – дискусии в час на класа, споделяне на личен опит, напомнят се правата на децата, човешките ценности и качества
- създава се пространство, в което открито се говори за тормоза и се работи за формиране у децата на нагласи, недопускащи тормоз, както и социални умения – емпатия, толерантност, уважение към различието
- изясняват се институциите, които осъществяват защита и закрила на децата от евентуален тормоз и насилие
- провеждане на разговори на класен ръководител и педагогически съветник с деца, проявяващи склонност към насилие
- изграждане на доверителни отношения между учениците и класния ръководител, както и педагогически съветник, с цел по-лесно споделяне на евентуален проблем

2.2 Дейности на ниво училище

- Запознаване на всички ученици с Правилника за дейността на училището

- Участие на ученици в различни форми на извънкласна дейност, с цел повишаване на техните личностни качества, както и уменията им за работа в екип и взаимопомощ
- Ежедневни дежурства на учители и непедagogически персонал в училището в междучасията и по време на часовете.
- Повишаване квалификацията на педагогическия персонал във връзка с работата с ученици от различни етнически групи, както и справяне с агресията сред младите хора.
- Взаимодействие при необходимост с всички институции, отговорни за защита правата на детето